

*Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijai*

**KAIŠIADORIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS JAUNIMO REIKALŲ TARYBOS  
REKOMENDACIJOS DĖL INFORMACIJOS APIE RENGINIŲ PRIEINAMUMĄ  
ASMENIMS SU NEGALIA VIEŠINIMO**

Kaišiadorių rajono savivaldybėje (toliau – Savivaldybė) kasmet vyksta daug kultūros, sporto, jaunimo ir bendruomenės renginių. Kaišiadorių rajono savivaldybės Jaunimo reikalų taryba (toliau – JRT) mato galimybę užtikrinti, kad kiekvienas gyventojas iš anksto gautų aiškią informaciją apie tai, ar renginys jam yra prieinamas.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis, 2025 metų pabaigoje Lietuvoje gyveno 268 741 asmuo su negalia, o tai sudaro 9,3 proc. visų šalies gyventojų. Tuo tarpu Savivaldybėje 2025 metais gyveno 2 792 suaugę asmenys su negalia, kurie sudaro 12,05 proc. visų Savivaldybės suaugusiųjų. Iš jų 1 731 asmuo yra darbingo amžiaus, o 1 061 pensinio amžiaus. Didžiausią dalį sudaro vyresni nei 50 metų gyventojai, o 2 256 asmenims, t. y. apie 81 proc., negalia nustatyta neterminuotai arba iki senatvės pensijos amžiaus sukakties<sup>1</sup>. Tai reiškia, kad su negalia gyvena maždaug kas aštuntas Savivaldybės suaugęs gyventojas, todėl renginių prieinamumo klausimas liečia reikšmingą Savivaldybės bendruomenės dalį. Nors pateikta statistika apima visus suaugusius gyventojus ir parodo bendrą klausimo mastą, JRT šį klausimą kelia ir todėl, kad aiški informacija apie prieinamumą padėtų jaunimui su negalia iš anksto sužinoti, ar renginys jam pritaikytas, ir apsispręsti dėl dalyvavimo. Savivaldybės ir jos įstaigų taikoma praktika taip pat galėtų tapti pavyzdžiu jaunimui, organizuojančiam savo renginius.

Skirtingos negalios lemia skirtingus žmonių poreikius, todėl skiriasi ir aplinkybės, į kurias atsižvelgiama sprendžiant dėl dalyvavimo renginyje. Asmeniui su judėjimo negalia tai gali būti pandusai ar liftai, pritaikyti tualetai, durų plotis, stovėjimo vietos šalia įėjimo ir sėdimos vietos. Asmeniui su klausos ar regos negalia svarbu, ar renginyje teikiamas gestų kalbos vertimas, ar naudojama garso stiprinimo įranga, ar informacija pateikiama pakankamai dideliu šriftu ir kontrastingai. Asmeniui su intelekto ar psichosocialine negalia gali būti reikšminga aiški renginio programa, numatoma trukmė ir galimybė pasitraukti į ramesnę erdvę.

---

<sup>1</sup> Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija. (2026). *Statistika apie negalią*. Atnaujinta 2026-05-09. Prieiga: <https://socmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/socialine-integracija/negalios-reforma-ir-asmenu-su-negalia-itrauktis/statistika-2/>

Šios informacijos viešose renginio aprašymuose neretai nėra, o kai jos trūksta, žmogus dažnai renkasi neatvykti, nes rizikuoja atsidurti aplinkoje, kurioje negalės dalyvauti. Todėl aiški ir iš anksto pateikta informacija tiesiogiai lemia, ar renginys pasiekia visus gyventojus.

Atsižvelgdama į tai, JRT rekomenduoja:

1. Visų Savivaldybės ir jos įstaigų organizuojamų renginių aprašymuose ir viešinimo medžiagoje nurodyti, ar renginys yra pritaikytas asmenims su negalia, ir kokiam prieinamumui jis pritaikytas (pavyzdžiui, judėjimo, regos, klausos ar kitų poreikių atžvilgiu).
2. Tais atvejais, kai renginys nėra pritaikytas arba yra pritaikytas tik iš dalies, tai taip pat aiškiai nurodyti, nes ši informacija asmeniui yra būtina priimant sprendimą, ar dalyvauti.
3. Esant galimybei, renginio aprašyme pateikti organizatoriaus kontaktus, kuriais asmuo galėtų pasiteirauti apie renginio infrastruktūros prieinamumą ir kitus klausimus, galinčius lemti jo sprendimą atvykti.
4. Savivaldybės administracijai, pasitarus su renginių organizuojančiomis įstaigomis, parengti vieningą trumpą prieinamumo informacijos formą, kuri būtų naudojama visuose renginių aprašymuose ir Savivaldybės bei jos įstaigų komunikacijos kanaluose.

Manome, kad ši rekomendacija yra nesudėtingai įgyvendinama, nereikalauja didelių papildomų išteklių ir leistų užtikrinti lygesnes galimybes visiems Savivaldybės gyventojams dalyvauti bendruomenės gyvenime.

Prašome šį raštą persiųsti Savivaldybės kultūros centrams (Kaišiadorių, Kruonio, Palomenės, Rumšiškių, Žaslių ir Žiežmarių), Kaišiadorių muziejui, Kaišiadorių Jono Aisčio viešajai bibliotekai ir kitiems Savivaldybės renginių organizatoriams.

Pagarbiai

Kotryna Jašauskaitė

Kaišiadorių rajono savivaldybės Jaunimo reikalų tarybos pirmininkė